

Narrative Research of Sports Heroes of Bandar Anzali; investigating the causes of success

Karim Kia Kojouri^{1✉}

1. Department Management, Bandar Anzali branch, Islamic Azad University, Bandar Anzali, Iran. E-mail: karim_kia@ut.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

5 December 2020

Received in revised form:

22 May 2021

Accepted:

12 June 2021

Published online:

16 September 2022

Keywords:

*bandar anzali,
causes of success,
narrative studies,
sports heroes*

ABSTRACT

Introduction: Lack of in-depth studies in representing the effective factors in sports success, caused us to investigate the reasons for the success of sports heroes in Bandar Anzali in the present study

Methods: In this research, the qualitative research approach and the method of narrative research have been used. This research is based on a semi-structured interview and a purposeful sample. Interviews were conducted with 8 participants based on the quality of medals at the world level and the Asian Games.

Results: Based on the findings of narrative interviews, the themes of sports success factors are: psychological factors (concentration and self-confidence, interest and passion, motivation, purposefulness, perseverance and commitment, imagery, self-efficacy), technical and physical ability (Technique, tactics, physical fitness), material and economic factors (facilities, equipment and suitable sports space, money), organizational and managerial factors (existence of experienced coaches, talent management, sports psychologist, mass media, government and Ministry of Sports, planning and Time management), environmental living conditions (geographical conditions of place of residence and location, culture and family support), which are presented to the participants in the interview and approved after a series of reviews.

Conclusion: Examining the factors of success in this research showed that multiple factors were involved in the success of athletes. Many of the mentioned success factors are related to each other, which the participants also pointed out. For example, concentration and self-confidence are factors that reduce stress and anxiety. Or physical fitness along with proper technique increases self-confidence and skill in technique is a product of learning and frequent and abundant exercises.

Cite this article: Kia Kojouri, K. (2022). Narrative Research of Sports Heroes of Bandar Anzali; investigating the causes of success Title of paper. *Sport Management Journal*, 14 (2),329-342.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.314042.2620>

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran, Faculty of Sport Sciences and Health.

Extended Abstract

Introduction

The current research has a comprehensive, accurate and native look at the factors affecting the sports success of the champions with a narrative method. They are a part and product of the context of the society. These shared narratives are an important tool for constructing meaning in sports-related discourses, and they also narrate and present the specific framework and method of sports success. The biographies of sports champions are both a repository of cultural meanings and a model for future lives. Although in the last few years, the research narrative of sports elites has been studied by social psychologists in the field of mental health, sports and physical education. But few researchers in the country have studied the biographies of sports champions with this method. Considering this importance, the main goal of this research is to analyze the success factors of sports champions of Bandar Anzali with the method of narrative research.

Methods

The current research method is narrative or biographical research. The reason for using the qualitative method of narrative research in this research is to study and think in depth about experience of the champions and share it with the audience of this field, including coaches, athletes interested in championship sports, officials and planners. The community studied in the research are the champions of various fields of sports who have experienced sports success and have been able to win honors for their country in various sports fields. In order to identify these people, the sports and youth department of Bandar Anzali city, sports committees and experts in the relevant fields have been inquired. Therefore, the selection of the experts (sports champions) has been purposeful. A semi-structured qualitative interview was used to collect field data. After coordinating and establishing effective communication and build trust in the participants (sports champions), the interview was started, and in order to get more details, split the issue and clear possible ambiguities, exploratory questions and interview questions (5W1H) were used. In order to ensure the reliability of the qualitative study of this research, 4 faculty members of the management and sport management department of the university have been used. So they read the interview questions and confirmed its quality after correcting and adjusting. The interview process was done by using the round-trip process and modifying the interview questions to ensure the adequacy and relevance of the questions, and the collected data were again provided to the interviewees to ensure their accuracy. The three-way consensus

method also has been used to increase reliability, transferability and verifiability criteria.

Results

In the analyzed section, according to the thematic and structural approach of narrative research, the researcher first studied all the narratives and descriptions of the interviews several times, and then by comparing and matching the text of the interviews, the main keywords were extracted from the participants' sentences. and a special meaning and concept was given to each of the sentences.

Conclusion

Examining the factors of success in this research showed that multiple factors were involved in the success of athletes. Many of the mentioned success factors are related to each other, which the participants also pointed out. For example, concentration and self-confidence are factors that reduce stress and anxiety. Or physical fitness along with proper technique increases self-confidence and skill in technique is a product of learning and frequent and abundant exercises.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

Funding: The research was done without using financial resources

Authors' contribution: The authors have contributed equally

Conflict of interest: The authors have no conflicts of interest

Acknowledgments: This research was done with the cooperation of research participants.

روایت پژوهی قهرمانان ورزشی بندرانزلی؛ واکاوی علل موفقیت

کریم کیا کجوری

۱. گروه مدیریت، واحد بندر انزلی، دانشگاه آزاد اسلامی، بندر انزلی، ایران، رایانامه: karim_kia@ut.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	مقدمه: هدف این تحقیق، واکاوی علل موفقیت قهرمانان ورزشی با رویکرد کیفی و شیوه روایت پژوهی است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۰	روش پژوهش: پژوهش مبتنی بر مصاحبه نیمه ساختارمند و شیوه نمونه گیری هدفمند است. مصاحبه با ۸ نفر از مشارکت کنندگان که براساس کیفیت مدال ها در سطح جهانی و بازی های آسیایی بود، صورت گرفت.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۱۱/۲۵	یافته ها: راساس یافته های به دست آمده از مصاحبه های روایتی، مضامین عوامل موفقیت ورزشی عبارت اند از: عوامل روان شناختی (تمرکز و خودباوری، علاقه و اشتیاق، انگیزه، هدفداری، پشتکار و تعهد، تصویرسازی و خودکارآمدی)، توانایی فنی و جسمانی (تکنیک، تاکتیک و آمادگی جسمانی)، عوامل مادی و اقتصادی (امکانات، تجهیزات و فضای ورزشی مناسب و پول)، عوامل سازمانی و مدیریتی (وجود مربیان مجرب، مدیریت استعدادیابی، روان شناس ورزشی، رسانه جمعی، دولت و وزارت ورزش، برنامه ریزی و مدیریت زمان)، شرایط محیطی زندگی (شرایط جغرافیایی محل زندگی و موقعیت، فرهنگ و حمایت خانواده)، که پس از بررسی های متوالی تأیید شد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۲۸	نتیجه گیری: بررسی عوامل موفقیت در این تحقیق، نشان داد که عوامل چندگانه ای در موفقیت ورزشکاران دخالت داشته است. بسیاری از عوامل موفقیت ذکر شده با هم در ارتباط اند که مشارکت کنندگان به این مسئله نیز اشاره کردند. برای مثال تمرکز و خودباوری عاملی است که سبب کاهش استرس و اضطراب نیز می شود. یا آمادگی جسمانی به همراه تکنیک مناسب سبب افزایش اعتماد به نفس می شود و مهارت در تکنیک، محصول یادگیری و تمرینات مکرر و فراوان است.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۱/۲۵	

کلیدواژه ها:
بندر انزلی،
تحقیق کیفی،
روایت پژوهی،
علل موفقیت

استناد: کیا کجوری، کریم (۱۴۰۱). روایت پژوهی قهرمانان ورزشی بندرانزلی؛ واکاوی علل موفقیت، نشریه مدیریت ورزشی، (۲) ۱۴، ۳۶۲-۳۶۹.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.314042.2620>

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه تهران، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی.

مقدمه

موفقیت کلمه‌ای است که به دفعات از آن در موضوعات مختلفی چون موفقیت شغلی، موفقیت تحصیلی، موفقیت علمی یا موفقیت ورزشی، استفاده می‌شود. موفقیت، برابندی از توانایی‌های گوناگون افراد مانند توانایی‌های جمعی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی و عوامل برانگیزاننده مانند علاقه، پشتکار و پاداش است. افزون بر این خود موفقیت نیز می‌تواند انگیزه‌ای برای موفقیت‌های بعدی فرد باشد؛ به عبارت دیگر موفقیت، موفقیت به بار می‌آورد. در روان‌شناسی، موفقیت به پاسخ یا عملی گفته می‌شود که به گونه‌های مستقیم به هدف برسد یا گام قطعی است که به جانب آن برداشته می‌شود (امیدی، ۱۳۸۲). با افزایش چشمگیر نقش ورزش در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشورها، پیشرفت و موفقیت در زمینه ورزش به یکی از اولویت‌های راهبردی برنامه‌ریزان در کشورهای مختلف دنیا تبدیل شده است. یکی از موارد مهم و مورد توجه برنامه‌ریزان ورزشی، فتح سکوه‌های بین‌المللی و افتخارآفرینی در ورزش است که می‌تواند شرایط اقتصادی، فرهنگی - اجتماعی جامعه را تحت تأثیر قرار دهد، از این رو بسیاری از کشورها در تلاش‌اند با برنامه‌ریزی، ورزشکارانی را آماده و روانه مسابقات کنند که موفقیت آنها را در رویدادهای بزرگ تضمین کند. یکی از ابعاد ورزش که می‌تواند انگیزه‌های مناسبی برای ورزش کردن در افراد جامعه به‌ویژه جوانان ایجاد کند، ورزش قهرمانی است. روند صحیح حرکت در راستای ارتقای سطح ورزش قهرمانی می‌تواند متضمن ارائه راهکارهایی برای پیشرفت آن ورزش و همچنین شناسایی مشکلات و ضعف‌های پیش روی آن باشد. پیروزی‌های بین‌المللی و به‌ویژه موفقیت در بازی‌های المپیک در عرصه ورزش، به‌طور فزاینده‌ای موجب رشد و توسعه در بسیاری از کشورها شده است. این برتری و موفقیت ورزشکاران نخبه در عرصه بین‌المللی هویت و شخصیت ویژه‌ای به آن کشور می‌دهد. بر همین اساس دولت‌ها تمایل بیشتری دارند با سرمایه‌گذاری مالی، موفقیت ورزشکاران نخبه خود را در عرصه بین‌المللی فراهم کنند که این مسئله به بسط و توسعه سازمان‌ها و سیستم‌های مرتبط با پرورش و توسعه ورزشکاران نخبه در بعد ورزش قهرمانی منجر شده است (علی‌دوست قهفرخی و همکاران، ۱۳۹۳). شهرستان بندر انزلی از مهم‌ترین شهرهای استان گیلان است که سهم بسزایی در پرورش قهرمانان ورزشی استان و کشور دارد. با توجه به قدمت دیرینه ورزش در شهرستان بندر انزلی، می‌توان گفت این شهر، از فرهنگ ورزشی برخوردار است، به‌طوری‌که براساس گزارش باشگاه پژوهشگران (۱۳۹۴)، «بندر انزلی با بیش از ۱۴ هزار ورزشکار سازمان‌یافته با نسبت جمعیت شهری مقام اول کشور را از لحاظ تعداد ورزشکار به خود اختصاص داده است». باشگاه ورزشی گیو بندر انزلی، سومین باشگاه ورزشی ایران و اولین باشگاه ورزشی گیلان است که توسط پهلوان عزیز وکیل منفرد (قهرمان اولین دو مارتن ایران) در سال ۱۳۱۹ در بندر انزلی تأسیس شده و در رشته‌هایی مانند فوتبال، بوکس، والیبال، بسکتبال و... شروع به فعالیت کرد. همچنین در رشته ورزشی فوتبال و به تبع آن فوتبال ملوان انزلی از جمله تیم‌های ریشه‌دار، پرافتخار و محبوب فوتبال ایران محسوب می‌شود که در سال ۱۳۴۸ با مربی‌گری بهمن صالح‌نیا (پدر فوتبال گیلان) شروع به فعالیت کرد و با کسب سه عنوان قهرمانی در جام حذفی کشور و چهار نایب قهرمانی، دو مرتبه حضور در بازی‌های آسیایی و کسب عناوین متعدد بهترین تیم شهرستانی در لیگ ایران است و سهم بسزایی در پرورش بازیکنان و معرفی آنها به تیم ملی کشورمان داشته که مطرح‌ترین آن، مرحوم سیروس قایقران است. ایشان در سال ۱۳۶۶ تنها فوتبالیست شهرستانی بود که بازوبند کاپیتانی تیم ملی را به بازو بست و افتخارات ملی بزرگی برای کشورمان رقم زد. آنچه ضرورت این تحقیق در جامعه مذکور را پررنگ کرده است، افزون بر پیشینه و قدمت ورزشی این شهرستان، سهم شهرستان بندر انزلی در پرورش قهرمان و نخبه‌های ورزشی در کشور است، به‌طوری‌که در کل بازی‌های پارآسیایی ۵ مدال طلا و در بازی‌های آسیایی کسب ۲۶ مدال در ادوار مختلف بازی‌ها در ۱۹ رشته ورزشی و توسط ۲۱ نفر از قهرمان این شهرستان کسب شده است.

هرچند از پیشینه تحقیق در پژوهش زیست‌نگاری کمتر استفاده می‌شود، اما در این مرحله پژوهشگر با مرور پژوهش‌های پیشینیان درباره تجربه‌های موردنظر سابقه موضوع تحقیق را دنبال کرده و از آن به‌منظور غنی کردن گزارش تحقیق استفاده می‌کند (بازرگان، ۱۳۸۹).

¹. Sport achievement

در تحقیق اسپارکس (۲۰۰۹)، زندگینامه و روایت بیماری قهرمانان ورزشی باب چامپیون^۱ و لنس آرمسترانگ^۲، محققان شباهت‌ها و تفاوت‌ها در روایت‌های بیماری توسط دو ورزشکار نخبه‌ای را که از سرطان بهبود یافته‌اند و برای بازگشت موفقیت‌آمیز و پیروزی در یک رویداد مهم تلاش می‌کنند، به روایت کشیده‌اند. روایت آرمسترانگ یک نقشه داستانی^۳ برای دیگر ورزشکارانی است که ممکن است در موقعیت مشابهی قرار بگیرند. سیکیلیا و همکاران^۴ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان «روایت ساختاری و محتوای تجربه در ورزش: داستان یک نخبه ورزشی»، به درک جریان تجربیات به‌عنوان یک روایت پرداختند. محققان از ورزشکار دعوت به‌عمل آوردند تا با بیشترین جزئیات، داستان زندگی و تجربه خود را روایت کند. مصاحبه‌های ضبط‌شده از شرکت‌کنندگان، تایپ و سپس با تجزیه و تحلیل ساختاری و محتوایی روایت نخبه ورزشی تفسیر شده است. در تحقیق کیلگر^۵ (۲۰۱۷) با عنوان «داستان استعدادیابی در ورزش جوانان: گفت‌وگوهای مشترک روایت‌های موفقیت»، داستان‌های موفقیت جوانان شرکت‌کننده در اردوهای ورزشی فوتبال و هاکی بررسی و مجموعه‌ای از روایت‌های مشترک برای تولید داستان‌های موفقیت شخصی آنها ارائه شد. تجزیه و تحلیل نشان می‌دهد که چگونه مجموعه‌ای از روایت‌های مشترک در خط داستانی^۶ به‌منظور مشروعیت بخشیدن به داستان موفقیت، استفاده می‌شود. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که چگونه داستان‌های موفقیت شخصی به‌طور نزدیکی با «روایت‌های مشترک گفتار»^۷ گره خورده است و اینکه چگونه این زمینه چارچوب روایی خاصی را تشکیل می‌دهد. برخی از عوامل موفقیت در داستان‌های موفقیت عبارت‌اند از: استعداد برجسته برای توانایی کار سخت؛ نیاز به همکاری؛ توانایی ذهنی و روحیه تیمی^۸. همچنین بررسی تحقیقات مربوط به موفقیت ورزشی نشان می‌دهد که عوامل زیادی در پیشرفت ورزشی ورزشکاران نقش دارند؛ این عوامل شامل تمرین، آموزش، توانایی درونی و سن، مهارت شناختی، تعهد و لذت بردن از ورزش است (رحیمی بردنجانی و همکاران، ۱۳۹۷). هادوی و ظریفی (۱۳۸۸)، در تحقیق خود با عنوان «مطالعه طراحی الگویی برای شناسایی و شکوفایی استعدادها در ورزشکاران ایرانی»، عوامل مؤثر بر پیشرفت ورزشکاران را، توانایی حرکتی، فیزیولوژیکی، تن‌سنجی^۹، روان‌شناختی، اجتماعی و فرهنگی معرفی کردند. واعظ موسوی و مسیبی (۱۳۹۰) در پژوهشی با نام «روان‌شناسی ورزش، عوامل اثرگذار در موفقیت ورزشی را توانایی‌های فنی (تکنیکی و تاکتیکی)، جسمانی (قدرت، سرعت و غیره) و روانی - شخصیتی (تمرکز، اعتمادبه‌نفس، مهار اضطراب و...) مطرح کردند. سیکسنت میهالی^{۱۰} و همکاران (۱۹۹۳)، در تحقیقی با عنوان «نوجوانان مستعد: ریشه‌های موفقیت و شکست»، عوامل موفقیت ورزشی را تمرین و یادگیری^{۱۱}، آموزش^{۱۲}، توانایی درونی^{۱۳}، سن، مهارت‌های روان‌شناختی^{۱۴}، تعهد^{۱۵} و لذت بردن^{۱۶} مطرح کردند. کوکریل (۱۹۹۲) و لیدوکوا^{۱۷}

1. Sparkes

2. Bob Champion

3. Lance Armstrong

4. Narrative map

5. Sicilia A, Fernández-Balboa JM, Orta A

6. Kilger

7. Storylines

8. Discursively shared narratives

9. The ability to work hard

10. The need for cooperation

11. Team spirit

12. Anthropometrical

13. Csikszentmihalyi

14. Training

15. Teaching

16. Innate abilities

17. Psychological skills

18. Commitment

19. Enjoyment

20. Cockerill

21. Ljdokova

و همکاران (۲۰۱۴)، در تحقیقی با نام «روان‌شناسی ورزشی و نخبه ورزشکار»^۱ عوامل موفقیت ورزشی را تکنیک^۲، وضعیت جسمی^۳، وضعیت روان‌شناختی^۴، تغذیه^۵ و تجهیزات بیان کردند.

تحقیقات مختلف عوامل متعددی را در موفقیت ورزشکاران نشان می‌دهد. برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که تفاوت اساسی ورزشکاران نخبه با ورزشکاران دیگر، در میزان مهارت‌های روان‌شناختی آنان است. براساس این تحقیقات، ورزشکاران موفق از طریق اعتمادبه‌نفس بیشتر، خودکنترلی، تمرکز بهتر، نگرش مثبت، برنامه‌های رقابتی، راهبردهای مقابله‌ای و آمادگی روانی مشخص می‌شوند. همچنین توجه و تمرکز بالا در ورزشکاران سبب افزایش سرعت واکنش می‌شود و درک فرایندهای مختلف و ظرفیت توجه در شرایط سخت و غیرعادی را نیز افزایش می‌دهد. برخی پژوهش‌ها عوامل ژنتیکی را مسئول عملکرد ورزشی ورزشکاران نخبه در ورزش‌های خاص می‌دانند. پژوهش‌های دیگر بر نقش عوامل محیطی در اکتساب موفقیت ورزشی تأکید کرده‌اند که شامل مشارکت در فعالیت‌های تمرینی، نقش خانواده و عوامل زمینه‌ای است (واعظ موسوی و مسیبی، ۱۳۹۰). پژوهش حاضر با روش روایتی، نگاه جامع، دقیق و بومی به عوامل مؤثر بر موفقیت ورزشی قهرمانان دارد، چراکه داستان‌های موفقیت یا قصه‌های قهرمانانه^۸ ژانری است از روایت‌های مشترک فرهنگی که به‌طور مکرر، بررسی می‌شود. داستان قهرمانان ورزشی در خلأ تولید نمی‌شود؛ آنها بخش و محصولی از زمینه و بستر جامعه محسوب می‌شوند. این روایت‌های مشترک، ابزار مهمی برای ساختن معنا در گفتمان‌های مربوط به ورزش^۹ هستند، همچنین چارچوب و روش خاص موفقیت ورزشی را روایت می‌کنند و ارائه می‌دهند (کیلگر، ۲۰۱۷). زندگینامه‌های قهرمانان ورزشی هم مخزن معانی فرهنگی‌اند و هم الگویی برای زندگی‌های آینده. روایت‌های منتشرشده از این قهرمانان نقش مهمی در آموزش دیگر ورزشکاران دارد. از این حیث، روایت قهرمانان، برای بعضی‌ها می‌تواند الهام‌بخش باشد (اسپارکس، ۲۰۰۹). اگرچه در چند سال اخیر روایت‌پژوهی نخبگان ورزشی توسط روان‌شناسان اجتماعی و در حوزه سلامت روان، ورزش و تربیت بدنی بررسی شده است (اسپارکس، ۲۰۰۹؛ سیکیلیا و همکاران، ۲۰۱۷؛ داگلاس و کلاریس، ۲۰۱۴؛ اسپارکس و اسمیت، ۲۰۱۳)، اما تعداد کمی از محققان داخل کشور با این روش، به بررسی زندگینامه قهرمانان ورزشی پرداخته‌اند. با توجه به این مهم، پرسش اصلی پژوهشگر این است که عوامل موفقیت ورزشی قهرمانان بندر انزلی چیست؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر تحقیق روایتی^{۱۰} یا زیست‌نگاری و هدف از آن طرح تحقیق توصیف زندگی افراد است. این نوع پژوهش، که جست‌وجوی روایتی^{۱۱} نامیده می‌شود، در دو دهه گذشته در بازنمایی تجربه‌های فردی و تجربه‌های اجتماعی افراد به‌کار رفته است (بازرگان، ۱۳۸۹). تحقیق روایی، تجزیه و تحلیل داستان‌های گفته‌شده توسط افراد برای درک تجربه و عمل^{۱۲} تعریف می‌شود و بر مبنای

1. Elite Athlete

2. Technique

3. Physical condition

4. Psychological state

5. Nutrition

6. Equipment

7. Success Stories

8. Heroic tales

9. Discourses concerning sports

10. Kilger

11. Douglas & Carless

12. Sparkes & Smith

13. Narrative research

14. Narrative inquiry

15. Experience and action

هستی‌شناسی نسبی‌گرایانه و معرفت‌شناسی تفسیری پایه‌ریزی می‌شود (بازرگان، ۱۳۸۹؛ پولکینگ هورن؛ ۱۹۸۸). روش روایت‌پژوهی هم روش تحقیق است و هم روشی برای نظریه‌پردازی روان‌شناختی و اجتماعی پدیده‌ها (داگلاس و کلاریس، ۲۰۱۴). در این روش می‌توان تجربه‌های یک یا چند فرد را به صورت حکایت‌گونه گردآوری و به شیوه روایتی گزارش تحقیق را تدوین کرد. این روش با تمرکز بر تجربه‌های کسب‌شده در زندگی یک فرد و گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه و دستیابی به گزارش‌های مرتبط، به این مسئله پی می‌برد که تجربه‌های کسب‌شده در زندگی فرد چه معنایی داشته است (بازرگان، ۱۳۸۹). علت استفاده از شیوه کیفی روایت‌پژوهی در این پژوهش، مطالعه و تفکر ژرف‌نگر و معنا بخشیدن به تجربه زیسته قهرمانان و به اشتراک گذاشتن آن برای مخاطبان این حوزه، اعم از مربیان، ورزشکاران علاقه‌مند به ورزش قهرمانی و مسئولان و برنامه‌ریزان است. جامعه مورد مطالعه تحقیق، قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی‌اند که تجربه موفقیت ورزشی داشته و توانسته‌اند برای کشور خود در میادین مختلف ورزشی افتخاراتی کسب کنند. به منظور شناسایی این افراد از اداره ورزش و جوانان شهرستان بندر انزلی، هیأت‌های ورزشی و کارشناسان حوزه‌های مربوط استعلام شده است. از این رو انتخاب نمونه خبرگان (قهرمانان ورزشی)، به صورت هدفمند و انتخابی بوده است. به منظور گردآوری داده‌های میدانی از مصاحبه کیفی نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. پس از هماهنگی و برقراری ارتباط مؤثر و ایجاد اعتماد در مشارکت‌کنندگان (قهرمانان ورزشی)، مصاحبه آغاز شد و برای رسیدن به جزئیات بیشتر، شکافتن موضوع و رفع ابهامات محتمل، از سؤال‌های کاوشی و نیز چارچوب مصاحبه (SWIH) استفاده شد. در این شیوه مصاحبه، محقق پرسش‌های زیر را مدنظر قرار داده است: رویداد موردنظر (موفقیت ورزشی یا قهرمانی) چیست و چه ابعادی دارد؟ تجربه زیسته شما در چه مکانی رخ داده است؟ چه کسانی در ایجاد این موفقیت نقش داشته‌اند؟ عوامل اصلی و ریشه‌های موفقیت و قهرمانی چیست؟ این موفقیت در چه زمانی رخ داده است؟ موفقیت شما چگونه و در چه شرایط (محیطی، روانی، جسمی) به وقوع پیوسته است؟ به عبارتی پرسش‌های بالا شامل ۵ سؤال چه چیزی، کجا، چه کسی، چرا و چه زمانی و یک سؤال چگونه^۴ است. (کانگ، کو و وو؛ ۲۰۰۵). در روند مصاحبه از مشارکت‌کنندگان (قهرمانان) خواسته شد تا در قالب روایت، تاریخچه زندگی ورزشی خود را از ابتدا تا زمان قهرمانی یا موفقیت ورزشی بازگو کنند. در این زمینه برای اطمینان و کامل بودن اطلاعات، از پرسش‌های مصاحبه به‌عنوان چارچوب راهنما استفاده شد. تعیین حجم نمونه تا زمان رسیدن به مرحله اشباع نظری ادامه یافت. در این پژوهش، محقق نیز مصاحبه‌ها (با هشت نفر) را تا زمانی ادامه داد که اشباع نظری به دست آمد، به گونه‌ای که هرچه به مصاحبه‌های آخر (مصاحبه‌شونده‌های هفتم و هشتم) نزدیک‌تر می‌شد، اطلاعات جدید اضافی مرتبط با موضوع کمتر به چشم می‌خورد.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و عناوین قهرمانی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

کد	رشته ورزشی	تحصیلات	عناوین قهرمانی
۱	قایقرانی	کارشناسی مدیریت ورزشی	نقره (۲۰۱۴) و برنز (۲۰۱۸) بازی‌های آسیایی و چندین مدال رنگارنگ در مسابقات آسیایی در رده‌های مختلف سنی
۲	تکواندو (پاراتکواندو)	لیسانس روان‌شناسی	چهار مدال طلا، یک نقره و یک برنز جهانی و راه‌یابی به پارالمپیک (پاراتکواندو) ۲۰۲۰
۳	فوتبال	دیپلم	عضو تیم ملی فوتبال ایران / همراه اولین تیم ملی جهت راه‌یابی به جهانی / قهرمان جام حذفی با ملوان / آقای گل ایران
۴	پرتاب دیسک	لیسانس تربیت بدنی	برنز بازی‌های آسیایی (۱۹۷۴) / طلای آسیا (۱۹۷۵) / حضور در المپیک مونترال (۱۹۷۶)
۵	والیبال نشسته	کارشناسی تربیت بدنی	مدال طلای پارالمپیک ریو در والیبال نشسته و چندین مقام قهرمانی جهان و بازی‌های آسیایی
۶	بوکس	سیکل	نقره بازی‌های آسیایی (۱۹۷۴) / طلای ارتش‌های جهان (۱۹۷۲) / و چندین مدال رنگارنگ در تورنمنت‌های معتبر دنیا
۷	قایقرانی	کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی	دو طلا در بازی‌های آسیایی و چندین مدال رنگارنگ در تورنمنت‌های معتبر دنیا
۸	کاراته	کارشناسی ارشد تربیت بدنی	طلای جام آزاد بزرگسالان جهان / طلا، نقره و برنز قهرمانی جهان / طلا و نقره بازی‌های آسیایی / کسب بیش از ۱۰ مدال رنگارنگ از تورنمنت‌های معتبر دنیا

1. Polkinghorne

2. Explore

3. Who, What, Where, When and Why

4. How

5. Jang S, Ko EJ, Woo

برای تأمین اعتمادپذیری و قابلیت اعتماد مطالعه کیفی این پژوهش از نظر ۴ نفر از اعضای هیأت علمی گروه مدیریت و مدیریت ورزشی دانشگاه استفاده شد، به طوری که استادان پرسش‌های مصاحبه را مطالعه کرده و پس از اصلاح و تعدیل لازم، کیفیت آن را تأیید کردند. در فرایند کدگذاری‌ها و تحلیل و تفسیر داده‌ها استادان همکار همچون دوست منتقد آدر نظریات اسمیت و اسپارکز آدر ترغیب، پروراندن، کاوش و توسعه مضامین و تفسیرهای ارائه شده توسط محقق به منظور استدلال منسجم و منطقی همکاری کردند (اسپارکس و اسمیت، ۲۰۱۳). در فرایند مصاحبه با استفاده از فرایند رفت و برگشتی و اصلاح پرسش‌ها مصاحبه انجام گرفت تا از کفایت و مرتبط بودن پرسش‌ها اطمینان حاصل شود و نیز داده‌های جمع‌آوری شده مجدداً در اختیار مصاحبه‌شوندگان قرار گرفت تا از صحت آنها اطمینان لازم به دست آید. همچنین برای افزایش معیار اعتمادپذیری، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری از روش اجماع سه‌سویه^۴ استفاده شد (هومن، ۱۳۹۰)، به طوری که در اجماع داده‌ها سعی شد که گردآوری داده‌ها از گروه‌های مختلف، محیط‌های مختلف و زمان مختلف به منظور استحکام و هماهنگی منابع داده‌ها استفاده شود. از این رو افزون بر مصاحبه، به داده‌ها و اطلاعات مربوطه در اینترنت جهت تطبیق مراجعه شد. در خصوص اجماع پژوهشگران از نظرهای همکاران خبره (دوست منتقد) بهره گرفته شد. همچنین در اجماع تئوری‌ها، تلاش شد که در انتهای مقاله به تحلیل و تفسیر داده‌ها با توجه به دیدگاه‌های مختلف پرداخته شود. تحلیل داده‌ها با رویکرد موضوعی^۵ و ساختاری^۶ و روش کدگذاری و مقوله‌بندی انجام گرفت. تجزیه و تحلیل محتوایی یا موضوعی، به برجسته‌سازی موضوعات اصلی مصاحبه‌ها در بین مشارکت‌کنندگان اشاره دارد. این روش به ما امکان می‌دهد محتوای داستان‌ها را شناسایی و با تئوری ارتباط برقرار کنیم. در اینجا داستان به همان نحو که روایت شده است، بیان و از مفاهیم نظری اولیه استفاده می‌شود و در تحلیل ساختاری، افزون بر تحلیل موضوعی، شکل داستان و معانی اصلی (مضامین اصلی) توجه و استخراج می‌شود (پریر^۷ و همکاران، ۲۰۱۴).

یافته‌های تحقیق

در بخش تحلیل یافته با توجه به رویکرد موضوعی و ساختاری روایت پژوهی، پژوهشگر ابتدا تمامی روایت‌ها و توصیف‌های مصاحبه را چندین مرتبه مطالعه کرده و سپس با مقایسه و تطبیق مستمر در متن مصاحبه‌ها، کلیدواژه‌های اصلی را از درون جملات مشارکت‌کنندگان استخراج کرد و به هر کدام از جملات معنی و مفهوم خاصی داده شد (جدول ۲).

جدول ۲. نمونه‌ای از روایت‌ها و شناسایی شواهد گفتاری

شناسایی شواهد گفتاری	روایت‌ها	کد مصاحبه
جنگندگی	«در هر رشته‌ای ورزشی عاملی وجود دارد که در انسان	۷
پشتکار	است نه در رشته ورزشی، و آن میزان جنگندگی و پشتکار	
سختکوشی	انسان است و اینکه انسان چقدر می‌تواند با سخت‌کوشی	
صبر	از موانع بگذرد.» «هن ۶ سال با اینکه بهترین بازیکن	
تعهد	تیم ملی بودم هیچ مدالی نداشتم اما با صبر و تعهد به	
هدفداری	هدف، دلسرد نشدم و به کارم ادامه دادم تا نتیجه گرفتم...»	

1. Trustworthiness

2. Critical friend

3. Smith and Sparkes

4. Triangulation

5. Categorical-content analysis

6. Structural analysis

7. Perrier

در مرحله بعد، زیرمضامین (شواهد گفتاری) مورد بررسی، دقیق تر مقایسه شده و در نهایت ۵ مضمون اصلی به عنوان عوامل اصلی موفقیت ورزشی اطلاق شد (جدول ۳). بنابراین در این مرحله پژوهشگر، مقوله‌ها یا مضامین اصلی را بازنمایی می‌کند و در مرحله آخر که در قسمت بحث و نتیجه‌گیری است، مصاحبه را به صورت نوشتاری و داستانی، توصیف می‌کند تا عمق تجربه‌های بازنمایی شده فرد، چنان عرضه شود که دقت و واقع‌گرایی داستان برای خواننده، قانع‌کننده باشد (بازرگان، ۱۳۸۹). همچنین به منظور اطمینان از یافته و دسته‌بندی مضامین، آنها به شرکت‌کنندگان ارائه شده و پس از اعمال تعدیل، یافته‌های نهایی به دست آمد.

جدول ۳. مضامین اصلی و شواهد گفتاری استخراج شده از مصاحبه‌ها

مضامین اصلی	شواهد گفتاری
عوامل روان‌شناختی	تمرکز و خودباوری / علاقه و اشتیاق / انگیزه / هدفداری / پشتکار و تعهد / تصویرسازی / خودکارآمدی
توانایی فنی و جسمانی	تکنیک / تاکتیک / آمادگی جسمانی
عوامل مادی و اقتصادی	امکانات، تجهیزات و فضای ورزشی مناسب / پول
عوامل سازمانی و مدیریتی	وجود مربیان مجرب / مدیریت استعدادیابی / روان‌شناس ورزشی / رسانه جمعی / دولت و وزارت ورزش / برنامه‌ریزی و مدیریت زمان
شرایط محیطی زندگی	شرایط جغرافیایی محل زندگی / موقعیت، فرهنگ و حمایت خانواده

بحث و نتیجه‌گیری

شناسایی عوامل موفقیت ورزشی موضوع مهمی برای هر جامعه است. بالطبع عوامل زیادی می‌تواند در این مهم دخالت داشته باشد که در این مقاله مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزشی از منظر مشارکت‌کنندگان، قهرمانان ورزشی‌اند. در پژوهش حاضر با توجه به استخراج مضامین اصلی از مصاحبه‌های صورت گرفته، تأکید مشارکت‌کنندگان بر جنبه‌های روان‌شناختی، توانایی فنی و جسمانی، سازمانی و مدیریتی، عوامل مادی و اقتصادی، و در نهایت شرایط محیطی و زندگی بوده است.

مضمون نخست عوامل روان‌شناختی‌اند که نقش بسیار مهمی در تورنمنت‌ها و مسابقات ورزشی دارند، چراکه یکی از تفاوت‌های مهم قهرمانان با ورزشکاران سطوح پایین‌تر، بالا بودن مهارت روانی است؛ از این رو دور از انتظار نیست که یک باشگاه ورزشی به منظور به حداکثر رساندن عملکرد ورزشکار در تمرین و عرصه رقابت از متخصص روان‌شناس برای بالا بردن مهارت‌های روان‌شناختی استفاده کند (هافمن و همکاران، ۲۰۱۸؛ وینبرگ و گولد؛ ۲۰۱۴). برخی از عوامل روان‌شناختی که به موفقیت ورزشکاران منجر می‌شود شامل تعهد، توجه و تمرکز، مدیریت استرس و اضطراب، کنترل افکار، آمادگی ذهنی، هدفداری، هوش ورزشی، توانایی مقابله، اعتمادبه‌نفس، انگیزه، خوش‌بینی، کمال‌طلبی مثبت، کنترل هیجان، تصویرسازی و غیره است (واعظ موسوی و مسیبی، ۱۳۹۰؛ سیکسنت میهالی و همکاران، ۱۹۹۷؛ کوکرل، ۱۹۹۱؛ لیدوکوا و همکاران، ۲۰۱۴). یکی از عوامل مستخرج در این مضمون، پشتکار و تعهد (سختکوشی) است که نشان از پایداری و مقاومت ورزشکار در برابر موانع و مشکلات برای رسیدن به هدف است؛ به عبارتی به سرانجام رساندن کاری که آغاز کرده است. برای مثال مشارکت‌کننده شماره ۳ در این خصوص اشاره می‌کند که «مهم‌ترین عامل موفقیت من در این ورزش سعی و تلاش و تمرین زیاد و استراحت به اندازه کافی، در جهت رسیدن به هدفم بوده است». یا مشارکت‌کننده شماره ۵ گفته است: «من تلاشم را آنقدر زیاد کردم که بتوانم به آرزوهای دست‌نیافتنی دست پیدا کنم. در برهه‌ای از زمان از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۴، به دلیل کم‌کاری و غفلت‌های خودم نتوانستم به مسابقات خیلی مهم برسم. مجدداً اینقدر تلاشم را زیاد کردم تا بتوانم کم‌کاری‌های خودم را جبران کنم و به آن چیزی که می‌خواهم برسم». سخت‌کوشی یک سازه شخصیتی است که سه مؤلفه تعهد، کنترل و مبارزه‌طلبی را در خود دارد (شیهان؛ ۲۰۱۸).

1. Weinberg & Gould

2. Sheehan

همچنین مشارکت‌کننده شماره ۴ در خصوص تعهد به هدف خود چنین می‌گوید: «مادرم بیماری سختی داشت و من عازم مسابقات المپیک مونترال بودم. هرچند فکرم پیش مادرم بود اما تعهد به هدفم و عشق به کشورم باعث شد با تمام توان در مسابقات شرکت کنم. وقتی برگشتم به ایران، دیگر مادرم در قید حیات نبود و من در آخرین لحظات عمرش در کنارش نبودم». یکی از مهم‌ترین عوامل روان‌شناختی مورد بررسی در عرصه ورزشی، انگیزش است که عامل بعدی است. طبق نظر گرینبرگ (۲۰۰۵)، انگیزش، فرایند تحریک، هدایت و حفظ رفتار به‌سوی هدف است. از منظر لوتانز (۲۰۱۱)، انگیزش، فرایندی است که با تنش فیزیولوژیکی یا روانی یا نیازی آغاز می‌شود که رفتار را تحریک می‌کند و هدف آن رسیدن به هدف است (چلادورای؛ ۲۰۱۴). انگیزش پیشرفت از انواع انگیزش است که در حیطه روان‌شناسی ورزش اهمیت خاصی دارد. به‌نظر می‌رسد انگیزش پیشرفت بر بسیاری از رفتارها، افکار و احساسات از جمله انتخاب نوع فعالیت، تلاش برای پیگیری اهداف و پشتکار به‌دنبال مواجهه با شکست تأثیر دارد (ملکی و محمدزاده، ۱۳۸۹). بیشتر مشارکت‌کننده‌ها اشاره کردند که پول می‌تواند عامل انگیزشی مهمی باشد، اما عوامل مهم دیگری نیز وجود دارد. آنها میل به موفقیت‌خواهی و افتخارآفرینی را مهم‌ترین عامل انگیزشی در موفقیت خود مطرح کردند. مشارکت‌کننده شماره ۴ می‌گوید: «در گذشته در بندر انزلی یک سنت خوبی وجود داشت و آن این بود که شهرداری با نصب بلندگوهایی در لای درختان بلوار بندر انزلی، هر پنج‌شنبه و جمعه از موفقیت‌ها علمی، هنری و ورزشی جوانان شهر در طول هفته تجلیل می‌کرد و این برایم ایجاد انگیزه می‌کرد که اسم من را هم آقای مسافری از بلندگو بخوانند. وقتی برای اولین بار در مسابقات کشوری سوم شدم، این امر محقق شد و آخر هفته از تهران به بندر انزلی آمدم و زمانی که اسم من از بلندگو خوانده شد، مردم که تنها تفریح آخر هفته آنها قدم زدن در بلوار بود، با دست من را نشان می‌دادند و می‌گفتند: این قهرمان شهرمان شده است». در همین زمینه مشارکت‌کننده شماره ۸ می‌گوید: «کسب مدال‌ها، انگیزه خوبی برایم شد... همین انگیزه باعث می‌شد که با حداقل منابع مالی و امکانات از انزلی با شرایط سخت به تهران بروم و در تمرینات حضور پیدا کنم. یادم می‌آید که من اتوبوس اردبیل - تهران را سوار می‌شدم و ساعت ۶ صبح زیر پل ورزشگاه آزادی پیاده می‌شدم و با ۲۵ کیلو ساک ورزشی پیاده به محل اردوها می‌رفتم، تا ۱۰ سال این کار ادامه داشت؛ پس پول مستقیماً نمی‌توانم بگویم کمک کند...». همین مشارکت‌کننده در خصوص عامل هدفداری که نشان‌دهنده خواسته نهایی ورزشکار و راه و روش رسیدن به آن است می‌گوید: «اگر انگیزه باشد باید برای آن هدف‌گذاری کرد و اگر هدف داشته باشی باید همواره آن هدف را دید و برایش برنامه‌ریزی کرد... من از اول به قهرمانی جهان فکر می‌کردم...». یا مشارکت‌کننده شماره ۲ در خصوص هدفداری می‌گوید: «چون تحصیلات من روان‌شناسی است، می‌دانم که هدف چیست. یک هدف بزرگ دارم و آن هم المپیک است و پله‌پله با محقق شدن هدف‌های کوچک‌تر، مسیر راه را برای رسیدن به المپیک هموار می‌کنم. البته در این بین هدف‌هایی چون وجهه اجتماعی، وضعیت اقتصادی بهتر و گرفتن مدال‌های بیشتر را نیز، دنبال می‌کنم». یا مشارکت‌کننده شماره ۴ می‌گوید: «من برای رسیدن به هدفم که قهرمانی باشد از بسیاری از لذت‌ها دست کشیدم. از سفر، تفریح‌های زیاد. چه بسیار عیدها به‌جای اینکه در کنار خانواده باشم در اردو یا تمرین بودم. یادم می‌آید که ورزشکاران در اردوها گاهی از دل‌تنگی گریه می‌کردند اما من می‌خندیدم، چون هدفم به من انرژی می‌داد و همه سختی‌ها در برابر هدفم و قهرمان شدنم ناچیز بود». عامل علاقه و اشتیاق نوعی عشق و جاذبه معنوی است که وجود ما را سرشار از هیجان، انرژی و الهام می‌سازد. علاقه و اشتیاق در ورزش سبب می‌شود که ورزشکار با تمام وجود و فعال و پرانرژی با وجود همه محدودیت‌ها به‌دنبال محقق ساختن اهداف خود باشد. مشارکت‌کننده شماره ۳ می‌گوید: «قبل از پیوستن به ملوان در تیم‌های محلات همچون پرستو و پریسا بازی کردم این تیم‌ها وضعیت مالی خوبی نداشتند تا جایی که حتی یک ریال کمک مالی به بازیکنان نمی‌کردند و پیشرفت من و امثال من فقط به‌خاطر عشق و علاقه‌ای بود که به فوتبال داشتیم». عامل دیگر تصویرسازی ذهنی است. تصویرسازی ذهنی فرایندی است که فرد از طریق آن، صحنه‌ها یا تصاویری را در ذهن خود می‌بیند و حس می‌کند. در این روش ورزشکار خود را در موقعیت اجرای ورزشی با تمام حواس (بینایی، شنوایی، بویایی و ...) مجسم می‌کند. تصاویر این تجسم باید شامل اجرای موفقیت‌آمیز ورزشکار و

1. Greenberg

2. Luthans

3. Chelladurai

4. Achievement motivation

5. Enthusiasm

احساس رضایت وی از عملکردش باشد. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۵ چنین مطرح می‌کند: «همیشه قبل از بازی باید فکر کرد. چون بازی‌ها گیم گیم هست. من در تخت خودم دراز می‌کشم و با آنالیز بازی تیم حریف چند گیم با آن تیم در ذهن خودم بازی می‌کنم و فکر می‌کنم چگونه اسپیک بزنم و چه کارهایی برای موفقیت تیم باید انجام بدهم». عامل دیگر خودکارآمدی است. از نظر باندورا، برای دستیابی به خودکارآمدی، دو عنصر عملکرد موفقیت‌آمیز و تجارب مشاهده‌ای ضروری است. از نظر او، خودکارآمدی با کسب تجارب موفقیت‌آمیز افزایش می‌یابد. همین‌طور مشاهده الگوهای موفق، با تقویت این احساس که در آن کار، قابلیت انجام دارد، خودکارآمدی را افزایش می‌دهد (دینلی و همکاران، ۱۳۹۹). مشارکت‌کننده شماره ۸ می‌گوید: «خدا رحمت کند آقای محمد ربیعی را، که الگوی من شد و انگیزه‌ای شده که من تمرین را با جدیت بیشتری ادامه بدهم. زنده‌یاد ربیعی در سال ۱۹۹۶، به مسابقات جهانی اعزام شد و مقام کسب کرد. کسب موفقیت وی برای من انگیزه شد که چرا محمد توانست به اردوی تیم ملی برود و من نتوانم. تصمیم گرفتم که جدی تلاش کنم. شش ماه بعد در همان اواخر سال ۱۹۹۶ به اردوی تیم ملی دعوت شدم و از سال ۱۹۹۷ در تیم ملی جوانان فیکس شدم...». عامل تمرکز و خودباوری موضوع مهم دیگری است که مشارکت‌کنندگان به آن اشاره کردند. مشارکت‌کننده شماره ۴ می‌گوید: «من قبل از مسابقه در اتاقم موزیک ملایم گوش می‌دادم و باورهای مثبت خودم را تقویت می‌کردم و همواره خودم را بالاتر از آنچه که هستم می‌دیدم. چون خودم را باور داشتم. وقتی در استادیوم می‌رفتم استرس و ترسی نداشتم و با غرور و اعتمادبه‌نفس عالی در مسابقات شرکت می‌کردم».

مضمون دوم مستخرج از کدگذاری موضوع توانایی فنی و جسمی شامل تکنیک، تاکتیک و آمادگی جسمانی است که در کنار هم می‌تواند موفقیت ورزشکاران را تضمین کند. مشارکت‌کننده شماره ۴ در این خصوص می‌گوید: «برای قهرمان شدن باید بهترین باشی و این محقق نمی‌شود جز با قدرت (از طریق بدنسازی و کار با وزنه)، سرعت (دوهای انفجاری) و تکنیک (مهارت و تمرین زیاد در دایره پرتاب دیسک)». تکنیک را می‌توان همان تسلط و مهارت در انجام فنون و حرکات در شرایط مسابقه دانست که در خصوص ضرورت آن برای موفقیت ورزشی، مشارکت‌کننده شماره ۸ می‌گوید: مهارت‌های تکنیکی هر فردی با فرد دیگر متفاوت است و این برمی‌گردد به فیزیک ورزشکار. از این نظر که بعضی‌ها پای خیلی نرمی دارند و می‌توانند از آن به‌خوبی استفاده کنند و در عوض دستان خوبی ندارند. مهارت تکنیک‌های من بالا بود ولی ۵ تکنیک شگرد داشتم که به‌صورت ۱۰۰ درصد می‌توانستم از آن امتیاز بگیرم و این موضوع باعث می‌شد که حریف‌های من نتوانند تشخیص دهند که من چه تصمیمی می‌خواهم بگیرم و از چه تکنیکی می‌خواهم استفاده کنم». یا مشارکت‌کننده شماره ۱ می‌گوید: «مهارت در تکنیک خیلی تأثیرگذار است. با هر ضربه پاره نحوه انتقال قدرت از نوک انگشتان پا تا تمام بدن درگیر است. بسیار مهم است تکنیکی عمل کنیم. چون رشته کایاک سرعتی است و سرعت لازم‌ش مهارت در تکنیک، قدرت و توان استقامت است». عامل تاکتیک نشان‌دهنده راهبرد و نقشه بازی فرد در مسابقه برای حمله یا دفاع، به‌منظور موفقیت است. در این زمینه مشارکت‌کننده شماره ۶ چنین می‌گوید: «در بوکس تکنیک، تاکتیک و قدرت بدنی به یک اندازه مهم است. تاکتیک به عبارتی برنامه‌ریزی، آنالیز و ارزیابی کردن بازی در مقابل حریف است که نمی‌تواند از طریق فیلم‌های قبل از بازی حریف انجام شود. اینکه بدانید در بازی با حریفان چه کاری باید انجام دهید. یک بار خبرنگاری از من پرسید: اگر بازی حریفان را قبلاً ندیده باشید، چه تاکتیکی به کار می‌برید؟ من گفتم که در راند اول حریفم را محک و آنالیز می‌کنم، نقاط قوت و ضعف آن را شناسایی می‌کنم و در زمان مناسب تهدیدات را به فرصت تبدیل می‌کنم». آمادگی جسمانی به معنای سطحی از انرژی و توانایی یا عبارتی آمادگی بدنی فرد به‌منظور انجام مسابقه با تمرکز روی جنبه‌های ویژه عملکرد مانند استقامت، سرعت، چابکی، قدرت و توان انفجاری. در این بین مشارکت‌کننده شماره ۵ چنین می‌گوید: «در مسابقات ورزشی زمانی که بدنم آماده نباشد کیفیت کارم بسیار پایین می‌آید و این می‌تواند حتی بر روی کل تیم تأثیر بگذارد. کیفیت کار زمانی بالا می‌رود که قدرت بدنی بالایی داشته باشی».

توسعه ورزشی قهرمانی نیازمند زیرساخت‌ها، امکانات و بودجه مالی مناسب است و این عوامل با میزان توسعه‌یافتگی، شرایط اقتصادی و سیاسی، وضعیت اشتغال و درآمد یک کشور در ارتباط است. یکی دیگر از مضامین مستخرج از کدگذاری موضوع عوامل اقتصادی و مادی است که مشارکت‌کننده شماره ۷ چنین می‌گوید: «گر کشور ما یک پیست استاندارد و بین‌المللی داشته باشد باعث می‌شود کشورهای دیگر در کشور ما حضور پیدا کنند. مسابقات و اردوهای اینجا باعث می‌شود ما از تجارب آنها استفاده کنیم و تبادل تجربه صورت گیرد». همچنین

در خصوص اهمیت هزینه و پول در ورزش قایقرانی می‌گوید: «پول خیلی تأثیر دارد. در اوایل رشته ورزشی فکر می‌کنید که پول نقشی در موفقیت ندارد، ولی هرچه به صورت حرفه‌ای جلوتر می‌روید، نقش پررنگ پول معلوم می‌شود، چون نیاز به لباس‌های گران‌قیمت و همچنین قایق‌های گران‌قیمت و تجهیزات گران‌قیمت دارید. آسیب‌های ورزشی می‌بینید که نیاز به درمان و فیزیوتراپی دارد که همگی هزینه‌برند و اگر پول نباشد نمی‌توان ورزش را به صورت حرفه‌ای دنبال کرد».

مضمون بعدی شامل وجود مربیان مجرب، مدیریت استعدادیابی، روان‌شناس ورزشی، دولت و سازمان تربیت بدنی و در نهایت رسانه جمعی، را در یک طبقه با عنوان عوامل سازمان و مدیریتی نامگذاری کرده‌ایم. داشتن مربی باتجربه و به‌روز برای موفقیت ورزشکار، بر کسی پوشیده نیست. مشارکت‌کننده شماره ۸ می‌گوید: «مربی با دانش و به‌روز، مسابقات و قوانین آن را که همیشه توسط سازمان کاراته جهانی کم و زیاد می‌شود دنبال می‌کند. مربی با آموزش و اطلاعات حرفه‌ای خود نمی‌تواند اثر مثبتی بر بازیکن خود بگذارد». در کنار مربی خوب و آگاه، داشتن دانش و ساختار استعدادیابی در جذب افراد مناسب به‌منظور ورزش متناسب با فیزیک بدنی و شخصیت آنها مؤثر است. در ایالات متحده، شناسایی و توسعه استعداد تا حد زیادی در دست‌های نهادهای آموزشی است. افزون‌بر این شرکت‌های خصوصی، توسعه استعداد را در برخی ورزش‌های فردی مانند تنیس کنترل کرده‌اند. البته دولت هم در هر فعالیتی به دنبال توسعه استعداد است (چلادورای، ۲۰۱۴). در این زمینه مشارکت‌کننده شماره ۳ چنین حکایت می‌کند: «۱۳ سالم بود که برای مسابقات آموزشگاهی، معلم ورزشی من جناب آقای بهمن صالح‌نیا دنبال استعداد می‌گشتند که من را انتخاب کردند و در همان سال با پیروزی مقابل منتخب مازندران قهرمان تیم‌های آموزشگاهی کشور شدیم» و مشارکت‌کننده شماره ۱ به «اهمیت پایگاه قهرمانی در شناسایی و تشخیص افراد مستعد در مدارس تأکید دارد و پایگاه قهرمانی قایقرانی در انزلی را نمونه موفق این امر می‌داند». روان‌شناسی ورزشی، رفتار انسانی در زمینه ورزش و چگونگی تأثیرپذیری رفتار (عملکرد) و کنش متقابل سه جز اصلی ورزش، ورزشکار، مربی و محیط را بررسی می‌کند. روان‌شناسی ورزش درصدد فراهم آوردن اطلاعاتی درباره عوامل و فاکتورهای روان‌شناسی در ورزش، بازی و فعالیت جسمانی است و هدف آن آموزش مشارکت‌های روانی، رفتاری، روانی-اجتماعی و مهارت کنترل هیجان‌ها در شرایط ورزشی، تمرین و فعالیت‌های فیزیکی با استفاده از روش‌های روان‌شناختی است. با در نظر گرفتن مشخصات رفتاری- روانی ورزشکاران، می‌توان روحیه ورزشکاری، احتمال موفقیت در مسابقات، میزان انگیزه، عزت نفس و توان قدرت ورزشی آنها را برآورد کرد (ططری و همکاران، ۱۳۹۴). در این زمینه مشارکت‌کننده شماره ۲ می‌گوید: «در تکواندو تعداد معدودی ورزشکار هستند که از روان‌شناس استفاده می‌کنند. من به دلیل رشته تحصیلی‌ام به نقش مشاور روان‌شناسی کاملاً آگاهم. چون من تجربه آسیب‌دیدگی داشتم و نمی‌توانستم خوب تمرین کنم، ولی با کمک مشاور ورزشی که با ذهن و روان من کار کرده بود توانستم این دوران را با موفقیت سپری کنم». رسانه‌های جمعی همچون تلویزیون، رادیو، مطبوعات و غیره با دادن آگاهی و آموزش و فرهنگ‌سازی در فعالیت ورزشی و نیز نقد و بررسی کارشناسانه می‌توانند نقش پررنگی در موفقیت‌های ورزشی باشند. مشارکت‌کننده شماره ۶ چنین می‌گوید: «یکی از مشکلات بوکس این است که در تلویزیون نشان داده نمی‌شود و تبلیغ نمی‌شود. در صورتی که ما خیلی جوانان با استعداد داریم که اگر روی آنها سرمایه‌گذاری شود، حرفی برای گفتن دارند». در خصوص عامل دولت و نقش وزارت ورزش و جوانان مشارکت‌کننده شماره ۷ اعتقاد دارد: «ورزشکاران، سربازان وطن در عرصه ورزشی‌اند که تمام جان خودشان را برای اعتلای پرچم کشور گذاشته‌اند. در مسابقات جاکارتا من تا پای جان پارو زدم و حالم بد شد تا حدی که مرا بردند احیا کردند تا حالم خوب شد. ورزشکار نیاز به توجه بیشتر از اینها دارد». مشارکت‌کننده شماره ۸ هم چنین مطرح کرد: «حمایت دولت درخور زحمات‌های ورزشکاران نیست. مسئولان عزیز هر چهار سال یک‌بار که مسابقات المپیک آسیایی است به یاد ورزش مدال‌آور کاراته می‌افتند». در خصوص عامل برنامه‌ریزی و مدیریت زمان که شامل تعیین اهداف در محدودیت‌ها، انتخاب فعالیت‌ها برای نیل به اهداف و تعیین خط‌مشی و رویه‌ها برای انجام این فعالیت‌هاست (چلادورای، ۲۰۱۴)، مشارکت‌کننده شماره ۱ می‌گوید: «ورزش قهرمانی بدون برنامه نمی‌شود و کسانی که با من زندگی می‌کنند، می‌بینند من مثل یک ربات زندگی می‌کنم و همه ابعاد زندگی من طبق برنامه است. من ۷، ۸ سال بعد از صرف صبحانه تمرین می‌رفتم، بعد ناهار استراحت دوباره تمرین و شب و شام و خواب. البته در این بین باید درس هم می‌خواندم و برنامه دیگری نداشتم و نه مهمانی و نه بیرون رفتن». یا مشارکت‌کننده شماره ۳ بیان می‌کند: «تا حالا کسی ندیده من بعد از ساعت ده شب بیدار باشم. صبح هم زود از خواب بیدار

می‌شوم و برای ورزش و دو از خانه بیرون می‌زنم» و نیز مشارکت‌کننده شماره ۶ می‌گوید: «ورزشکاران برای قهرمان شدن به برنامه، تغذیه و استراحت مناسب نیاز دارند. من قبل از ساعت ۱۱ خوابیده هستم. همچنین تمرینات باید منظم باشد و در کنارش تفریح سالم باشد که روحیه حفظ شود».

مضمون آخر شرایط محیطی زندگی شامل شرایط جغرافیایی محل زندگی و موقعیت، فرهنگ و حمایت خانواده است. در خصوص فرهنگ ورزشی و حمایت خانواده مشارکت‌کننده شماره ۲ بیان کرد: «خانواده و مخصوصاً پدرم خیلی حامی من بودند. مادرم کارشناسی ارشد روان‌شناسی و دبیر هستند و پدرم بوکسور حرفه‌ای و برادرم کاراته‌کا بودند. به دلیل معلولیتی که داشتم خانواده‌ام به دنبال ورزشی بودند که به من اعتماد به نفس بدهند و ورزش رزمی تکواندو را برایم انتخاب کردند». همچنین مشارکت‌کننده شماره ۷ می‌گوید: «از روز اول که رشته قایقرانی را شروع کردم مادرم پا به پای من رفت‌وآمد می‌کرد و برای اینکه سنم کم بود، حتی اوایل در اردوها با من بود و از خوب بودن اردو مطمئن می‌شد. در کل خانواده نقش پررنگی در پیشرفت ورزشی من داشتند». مشارکت‌کننده شماره ۸ این‌گونه نقش حمایتی خانواده را ترسیم می‌کند: «مادرم در همه مسابقات من از اول مسابقه تا پایان قرآن روی سرش می‌گذاشت، پدرم به مسجد آقا سید نجفی نذر می‌کرد و همین که شما یک کانالی بین خودتان و خدا می‌زنید و با خودتان می‌گویید الآن مادرم در حال دعا کردن است و این حس باعث پیشرفت شما می‌شود». جدا از محیط خانواده، موقعیت محیطی محل سکونت نیز می‌تواند در توسعه یک یا چند ورزش تأثیرگذار باشد. پتانسیل‌های محلی موجب ترویج نوعی خاصی از ورزش می‌شود. همان‌طور که کشتی در خون و فرهنگ مازندران عجین شده و ما در آنجا شاهد مراسم کشتی در عروسی یا مراسم کشتی محلی هستیم، در انزلی به واسطه پیشینه شغل ملوانی و موقعیت جغرافیایی، علاقه‌مندی و گرایش به برخی رشته‌ها به خصوص ورزش‌های آبی بیشتر است که اغلب مشارکت‌کننده‌ها به آن اعتقاد داشته‌اند. در راستای موقعیت شهرستان بندر انزلی که به دروازه اروپا شهرت دارد، مشارکت‌کننده شماره ۳ می‌گوید: «فوتبال در خون مردم انزلی و مردمی که در حاشیه بندر، زندگی می‌کنند، است. اساساً مردمان شهرهای بندری حس فوتبالی دارند و از کودکی با فوتبال عجین هستند. ۸۰ درصد ریشه فوتبال ایران در انزلی به وجود آمد و زمانی که روس‌ها در انزلی بودند و فوتبال بازی می‌کردند، علاقه مردم انزلی به این ورزش شکل گرفت».

یافته‌های تحقیق با نتایج برخی پژوهش‌های انجام‌گرفته در حوزه موفقیت ورزشی، همخوانی دارد، اما این تحقیق با استفاده از روش تحقیق کیفی و به تبع آن روایت‌پژوهی، به واکاوی عوامل موفقیت ورزشی در شهرستان انزلی، پرداخته است که این نکته می‌تواند دلیلی بر نوآوری موضوع باشد. بررسی عوامل موفقیت در این تحقیق، نشان داد که عوامل چندگانه‌ای در موفقیت ورزشکاران دخالت داشته است. بسیاری از عوامل موفقیت ذکر شده با هم در ارتباط‌اند که مشارکت‌کنندگان به این مسئله نیز اشاره کردند. برای مثال تمرکز و خودباوری عاملی است که سبب کاهش استرس و اضطراب نیز می‌شود. یا آمادگی جسمانی به همراه تکنیک مناسب سبب افزایش اعتماد به نفس می‌شود و مهارت در تکنیک، محصول یادگیری و تمرینات مکرر و فراوان است. از آنجا که یافته‌های این پژوهش به‌طور مستقیم از نظرهای قهرمانان ورزشی نشأت گرفته است، می‌تواند برای دیگر ورزشکاران که قصد قهرمان شدن یا موفقیت ورزشی را دارند، بسیار مفید باشد.

تقدیر و تشکر

این پژوهش بخشی از پروژه زندگی‌نامه قهرمانان ورزشی بندر انزلی است. بدین‌وسیله از همکاری صمیمانه رئیس و کارکنان اداره ورزش و جوانان شهرستان بندر انزلی، هیأت‌های ورزشی، کارشناسان مربوط، قهرمانان ورزشی مشارکت‌کننده و استادان همکار در این طرح سپاسگزاری می‌شود.

References

- Omidi M. "A Study of Factors Affecting the Academic Success of Undergraduate Students in Agriculture at the University of Tehran: Tehran". University of Tehran. Faculty of Agriculture; 2003. (In Persian)
- Ali Doost Ghahfarkhi, Ibrahim. Sajjadi, Seyed Nasrollah, Mahmoudi, Saatchian, Vahid. "Investigating the priorities and strategies for the development of the country's judo championship sport". *Journal of Sports Management*. 2014 Jun 22; 6 (2): 231-46. (In Persian)
- Bazargan A. "Introduction to Qualitative and Mixed Research Methods". Tehran: Didar Publications; 2010 (In Persian).
- Sparkes, Andrew C. (2009) "Sporting Heroes, Autobiography and Illness Narratives: A Brief Comparison of Bob Champion and Lance Armstrong. In: *Narrative, Memory and Identities*". University of Huddersfield, Huddersfield, pp. 113-125.
- Sicilia A, Fernández-Balboa JM, Orta A. "The structure and content of flow experience narratives in sport: The tale of an elite sportsman". *Universitas Psychologica*. 2017 Mar;16(1):12-24.
- Kilger M. "Talent stories in youth sports: Discursively shared narratives of success. *Narrative Inquiry*". 2017 Jan 1;27(1):47-65. (In Persian)
- Rahimi Pardanajani, Amin, Rashidinia, Mostafa, Mirzaei, Bahman. "The Relationship between Economic Capital and Development Goals with the Sports Success of the Freestyle and Western National Youth Wrestlers". *Contemporary Research in Sports Management*, 2017; 7 (14): 43-52. (In Persian)
- Hadavi, F. and Zarifi, A. (2009). "Talent Identification and Development Model in Iranian Athletics". *World Journal of Sport Sciences*, 2 (4): pp:248-253. (In Persian)
- Waez Mousavi SMK, Musabi, F. "Exercise Psychology". Third ed: Tehran. Samat Publications; 2011. (In Persian)
- Csikszentmihalyi M, Rathunde K, Whalen S. "Talented teenagers: The roots of success and failure". Cambridge University Press; 1997.
- Ljdokova GM, Razzhivin OA, Volkova KR. "Confounding factors in sport activities of powerlifters". *Life Science Journal*. 2014;11(8s):410-3.
- Cockerill IM. "Sport psychology and the elite athlete. *European Journal of High Ability*". 1991;1(1):85-93.
- Douglas K, Carless D. "Life story research in sport: Understanding the experiences of elite and professional athletes through narrative". Routledge; 2014.
- Sparkes AC, Smith B. "Qualitative research methods in sport, exercise and health". From process to product: Routledge; 2013.
- Polkinghorne DE. "Narrative knowing and the human sciences". Suny Press; 1988.
- Jang S, Ko EJ, Woo W. "Unified User-Centric Context: Who, Where, When, What, How and Why". *InubiPCMM* 2005.
- Hooman HA. "A Practical Guide to Qualitative Research". Tehran: Samat Publications; 2011. 61-82. (In Persian)
- Perrier MJ, Strachan SM, Smith B, Latimer-Cheung AE. "Narratives of athletic identity after acquiring a permanent physical disability". *Adapted Physical Activity Quarterly*. 2014 Apr 1;31(2):106-24.
- Hoffmann S, Borges U, Bröker L, Laborde S, Liepelt R, Lobinger BH, et al. "The psychophysiology of action: A multidisciplinary endeavor for integrating action and cognition". *Frontiers in psychology*. 2018;9:1423.
- Weinberg RS, Gould D. "Foundations of sport and exercise psychology". *Human Kinetics*; 2014.
- Sheehan RB, Herring MP, Campbell MJ. "Associations between motivation and mental health in sport: A test of the hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation". *Frontiers in psychology*. 2018;9:707.
- Chelladurai P. *Managing organizations for sport and physical activity: A systems perspective*. Taylor & Francis; 2014 Apr 15.
- Maleki Behnam, Mohammadzadeh Hassan. *Investigating the Relationship between Fear of Success and Motivation of Athletic Achievement in Successful and Unsuccessful Athletes*. *Motor Behavior and Sports Psychology Spring* 2010. (In Persian)
- Dinley S, Almond, F., Meshkati, Z., Faeghi, S. "The narrative study of Iranian women 's elite sports based on difficult living conditions". *Quarterly Journal of Women and Society*. 2020;11th year(second):33. (In Persian)
- Tatari E, Tatari, Hassan Gaviar, M., Honarvar, A. "Comparison of motivation for progress and self-esteem of elite and ordinary athletes in Lorestan province". *Sports Management Studies*. 2015;33:145-58. (In Persian)